

Trosolwg

Mae'r safon hon yn ymwneud â pharatoi a thorri teils wal a llawr, dehongli gwybodaeth, mabwysiadu arferion gwaith diogel, iach ac amgylcheddol gyfrifol a dewis a defnyddio deunyddiau, cydrannau, offer a chyfarpar.

Mae'r safon hon ar gyfer pobl sy'n gweithio ym maes galwedigaethol Teilsio Waliau a Lloriau a gall gweithwyr, goruchwylwyr a rheolwyr ei defnyddio.

Meini prawf perfformiad

Rhaid i chi allu:

P1 dehongli'r wybodaeth a roddir am y gwaith a'r adnoddau i gadarnhau ei pherthnasedd

P2 cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol a phenodol a chanllawiau swyddogol i wneud eich gwaith a chynnal arferion gwaith diogel ac iach

P3 dewis faint o adnoddau sydd eu hangen ac ansawdd gofynnol yr adnoddau hynny ar gyfer y dulliau gweithio

P4 cydymffurfio â gweithdrefnau'r sefydliad i leihau'r risg o ddifrod i'r gwaith a'r ardal o'i gwmpas

P5 cydymffurfio â'r wybodaeth a roddir yn y contract i wneud y gwaith yn effeithlon yn unol â'r gofynion

P6 cwblhau'r gwaith o fewn yr amser a neilltuwyd yn unol â'r rhaglen waith

Paratoi teils er mwyn eu gosod

Gwybodaeth a dealltwriaeth

Mae angen i chi wybod **Meini Prawf Perfformiad 1**
a deall:

Dehongli gwybodaeth

K1 pa weithdrefnau a ddatblygwyd gan y sefydliad i adrodd am **wybodaeth** amhriodol ac **adnoddau** anaddas, yn ogystal â'u cywiro, a sut i'w gweithredu

K2 pa fathau o **wybodaeth** sydd ar gael, beth yw eu ffynhonnell a sut i'w dehongli

K3 beth yw gweithdrefnau'r sefydliad ar gyfer datrys **problemau** â'r **wybodaeth** a pham mae'n bwysig eu dilyn

Meini Prawf Perfformiad 2

Arferion gwaith diogel

K4 faint o **wybodaeth** y mae'n rhaid i weithwyr ei deall i gydymffurfio â'r **ddeddfwriaeth** berthnasol a chyfredol a **chanllawiau swyddogol** a sut i'w chymhwyso

K5 pa fathau o **ddiffoddwyr tân** sydd ar gael a sut a phryd i'w defnyddio

K6 sut y dylid ymateb i **argyfyngau** a phwy ddylai ymateb

K7 beth yw **gweithdrefnau diogelwch** y sefydliad ar gyfer offer, cyfarpar ac eiddo personol

K8 beth yw'r gweithdrefnau ar gyfer adrodd am ddamweiniau a phwy sy'n gyfrifol am wneud hynny

K9 pam, pryd a sut y dylid defnyddio **cyfarpar rheoli iechyd a diogelwch**

K10 sut i weithredu arferion gwaith sy'n amgylcheddol gyfrifol er mwyn cydymffurfio â'r **ddeddfwriaeth** gyfredol a **chanllawiau swyddogol**

Meini Prawf Perfformiad 3

Dewis adnoddau

K11 beth yw nodweddion, ansawdd, defnyddiau, cynaliadwyedd, cyfyngiadau a diffygion yr **adnoddau** a sut y dylid cywiro diffygion
K12 sut y dylid defnyddio'r **adnoddau** a sut i adrodd am unrhyw **broblemau** sy'n gysylltiedig â nhw

K13 beth yw gweithdrefnau'r sefydliad ar gyfer dewis **adnoddau**, pam y cawsant eu datblygu a sut i'w defnyddio

K14 pa **berygion** sy'n gysylltiedig â'r **adnoddau** a'r **dulliau gweithio** a sut i ddelio â'r rhain

Meini Prawf Perfformiad 4

Lleihau'r risg o ddifrod

K15 sut i **ddiogelu gwaith** rhag difrod a phwrpas diogelu

K16 pam y dylid **gwaredu gwastraff** yn ddiogel a sut i wneud hyn

Meini Prawf Perfformiad 5

Bodloni gofynion y contract

K17 sut i ymgymryd â **dulliau gweithio** i fodloni'r gofynion a sut i adrodd am **broblemau**

K18 sut i **gynnal a chadw** offer a chyfarpar

Meini Prawf Perfformiad 6

Amser a neilltuwyd

K19 beth yw'r **rhaglen** i'r gwaith gael ei wneud o fewn yr amser amcangyfrifedig a neilltuwyd a pham y dylid cadw at derfynau amser

Cwmpas/Ystod**Meini Prawf Perfformiad 1**

1 dehongli cyfarwyddiadau sy'n gysylltiedig â lluniadau, gofynion, rhaglenni gwaith, amserlenni, manylion gwaith, datganiadau dull, asesiadau risg, asesiadau Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd a gwybodaeth gweithgynhyrchwyr, gan gynnwys gwybodaeth electronig, sy'n gysylltiedig â'r gwaith sydd i'w wneud

Meini Prawf Perfformiad 2

2 osgoi risg drwy gydymffurfio â'r wybodaeth a roddir am y dilynol

2.1 dulliau gweithio

2.2 defnyddio cyfarpar rheoli iechyd a diogelwch yn ddiogel

2.3 defnyddio cyfarpar mynediad yn ddiogel

2.4 defnyddio, storio a thrin deunyddiau, offer a chyfarpar yn ddiogel

2.5 risgiau penodol i iechyd

Meini Prawf Perfformiad 3

3 dewis adnoddau sy'n gysylltiedig â'ch gwaith eich hun

3.1 deunyddiau, cydrannau, gosodiadau ac ategolion

3.2 offer a chyfarpar

Meini Prawf Perfformiad 4

4 diogelu'r gwaith a'r ardal o'i gwmpas rhag difrod

5 cynnal lle gweithio clir a thaclus

6 gwaredu gwastraff yn unol â'r ddeddfwriaeth gyfredol

Meini Prawf Perfformiad 5

7 dangos sgiliau mesur, marcio a thorri

8 defnyddio a chynnal a chadw offer llaw, offer pŵer cludadwy a chyfarpar ategol

9 paratoi a thorri teils wal a llawr ceramig a charreg naturiol yn unol â'r cyfarwyddiadau gweithio a roddir

9.1 offer torri sy'n cael eu gweithio â llaw

9.2 torri gwlyb

Meini Prawf Perfformiad 6

10 cwblhau'ch gwaith eich hun o fewn yr amser amcangyfrifedig a neilltuwyd i ddiwallu anghenion galwedigaethau eraill a/neu'r cleient

**Cwmpas/Ystod
cysylltiedig â
gwybodaeth a
dealltwriaeth****Gwaredu gwastraff**

1 cyfrifoldebau amgylcheddol, gweithdrefnau'r sefydliad, gwybodaeth gweithgynhyrchwyr, rheoliadau statudol a chanllawiau swyddogol

Argyfyngau

2 ymateb y gweithiwr i sefyllfaoedd yn unol ag awdurdodiad sefydliadol a sgiliau personol

2.1 tanau, gollyngiadau ac anafiadau

2.2 argyfyngau sy'n ymwneud â gweithgareddau galwedigaethol

Diffoddwyr tân

3 dŵr, CO₂, ewyn a phowdr a'u defnyddiau

Peryglon

4 y rhai hynny a nodir drwy asesiad risg, fel rhan o ddull gweithio, yng ngwybodaeth dechnegol gweithgynhyrchwyr ac mewn rheoliadau statudol a chanllawiau swyddogol

Cyfarpar rheoli iechyd a diogelwch

5 y cyfarpar a nodir gan yr egwyddorion atal ar gyfer defnydd galwedigaethol, mathau o gyfarpar a phwrpas pob math, sefyllfaoedd gwaith a'r amgylchedd gwaith cyffredinol

5.1 mesurau diogelu ar y cyd

5.2 cyfarpar diogelu personol

5.3 cyfarpar diogelu anadlol

5.4 system awyru a gwacáu leol

Gwybodaeth

6 lluniadau, gofynion, rhaglenni gwaith, amserlenni, manylion gwaith, datganiadau dull, asesiadau risg, asesiadau Rheoliadau Rheoli Sylweddau Peryglus i Iechyd, gwybodaeth gweithgynhyrchwyr, Codau Ymarfer a chanllawiau swyddogol

Deddfwriaeth a chanllawiau swyddogol

7 mae hyn yn ymwneud â chyfrifoldebau'r gweithiwr am ddamweiniau posibl, peryglon i iechyd a'r amgylchedd wrth weithio yn y gweithle, o dan lefel y tir, mewn lleoedd cyfyng, ar uchder, ag offer a chyfarpar ac â deunyddiau a sylweddau ac wrth symud a storio deunyddiau drwy eu codi a'u cario a defnyddio cyfarpar codi mecanyddol

Cynnal a chadw

8 gofal y gweithiwr am offer llaw, offer pŵer cludadwy a chyfarpar ategol cysylltiedig

Dulliau gweithio

9 cymhwyso gwybodaeth i sicrhau arferion, gweithdrefnau a sgiliau gwaith diogel ac iach mewn perthynas â'r dull, y maes gwaith a'r deunyddiau a ddefnyddir i

9.1 paratoi a thorri teils wal a llawr ceramig, porslen a charreg naturiol

9.2 nodi, penderfynu a rhoi gwybod pryd mae angen sgiliau a gwybodaeth arbenigol

9.3 nodi a bodloni'r gofynion angenrheidiol wrth osod er mwyn cyrraedd safonau ansawdd perthnasol

9.4 gweithio gyda pheiriannau, o'u cwmpas ac yn agos iawn atynt

9.5 cyfarwyddo ac arwain peiriannau wrth iddynt symud a chael eu gweithredu

9.6 defnyddio offer llaw, offer pŵer cludadwy a chyfarpar cysylltiedig

9.7 gweithio ar uchder

9.8 defnyddio cyfarpar mynediad

10 gwaith tîm a chyfathrebu

11 anghenion galwedigaethau eraill sy'n gysylltiedig â pharatoi teils er mwyn eu gosod

Problemau

12 y rhai hynny sy'n codi o wybodaeth, adnoddau a dulliau gweithio

12.1 eich awdurdod eich hun i unioni sefyllfa

12.2 gweithdrefnau adrodd y sefydliad

Rhaglen

13 mathau o siartiau cynnydd, amserlenni ac amseroedd amcangyfrifedig

14 gweithdrefnau'r sefydliad ar gyfer adrodd am amgylchiadau a fydd yn effeithio ar y rhaglen waith

Diogelu gwaith

15 diogelu gwaith rhag difrod a achosir gan weithgareddau cyffredinol yn y gweithle, galwedigaethau eraill a thywydd garw

Adnoddau

16 deunyddiau, cydrannau a chyfarpar mewn perthynas â niferoedd, ansawdd, meintiau a chynaliadwyedd mathau safonol a/neu arbenigol o

16.1 teils ceramig a charreg naturiol ac ategolion

16.2 ffitiadau a gosodiadau

16.3 offer llaw, offer pŵer cludadwy a chyfarpar cysylltiedig

17 cadarnhau bod yr adnoddau a'r deunyddiau'n bodloni'r gofynion

18 dulliau o gyfrifo niferoedd, hyd, arwynebedd a gwastraff sy'n gysylltiedig â'r dull a'r weithdrefn ar gyfer paratoi teils er mwyn eu gosod

Gweithdrefnau diogelwch

19 safle, gweithle, cwmni, gweithiwr a cherbydau

Paratoi teils er mwyn eu gosod

Datblygwyd gan CITB

Fersiwn rhif 2

Dyddiad cymeradwyo Ebrill 2019

Indicative Review Date Ebrill 2022

Dilysrwydd ArHynOBryd

Statws Gwreiddiol

Sefydliad cychwynnol ConstructionSkills [SgiliauAdeiladu]

RCU gwreiddiol COSVR627

Galwedigaethau perthnasol Llorio a Theilsio Waliau

Cyfres/Set Teilsio Waliau a Lloriau (Adeiladu)

Geiriau Allweddol Torri teils; Torri gwlyb; Ceramig; Porslen; Carreg naturiol